

Lille Porsangerelvas utløp

Faktaark for prosjektet «Fugleturisme i Midt- og Øst-Finnmark», et prosjekt i «Naturarven som verdiskaper (M)»

Lille Porsangen er en kort fjordarm på vestsiden av Laksefjorden, i Lebesby kommune. Fjordarmen strekker seg fra Veidnesklubben i sydvestlig retning mot Porsangerfjorden. I den grunne pollen i fjordbotnen har Lille Porsangerelva sitt utløp. Deltaet ved elveosen og den grunne fjorden utenfor er de mest attraktive områdene for fugleinteresserte.

Fra Kjæsvannet renner Lille Porsangerelva i nordøstlig retning, i rolige svinger og med små stryk, gjennom et landskap bestående av skogkledte moer og flate myrområder, ut i Lille Porsangen. I elva går det sjørret, sjørøye og litt laks. Skogen i området består hovedsakelig av bjørk, men med innslag av selje og vierkratt. Noen få hytter er avmerket i de nedre delene av elvedalen, ellers er området lite berørt av inngrep.

Beste besøkstid

Mange av sjøfuglene kommer allerede i løpet av april måned, men først i midten av mai kommer de fleste gressendene, gjessene og vaderne. Helt til langt ut i august kan elvedeltaet være verdt et besøk.

Habitat og observasjonsarter

På sørsiden av elvedeltaet har vi store myrer med noen grunne dammer og vassløp fra disse. Myrene er stort

© Almar Paulsen

Deler av Stormyra med utsikt mot de store fjæreområdene og den innerste delen av Lille Porsangen

© Almar Paulsen

Det grunne deltaet sett mot nord ved utløpet av Lille Porsanger

sett dekket av forskjellige gras- og starrarter, og en del vierkratt i utkantene. Her kan man blant annet finne hekkende par av sivspurv, lappspurv, blåstrupe, enkeltbekkasin, rødstilk og småspove.

Ut mot elvedeltaet går myra over til tørrere strandenger med annen vegetasjon, blant annet teppesaltgras og fjæresaulauk. Her stopper trekkende gjess, mest sædgås og grågås, men også eksemplarer av kortnebbgås og en sjelden gang hvitkinngås.

Lille Porsangerelva slynger seg rolig fra skogene i sydvest, og utover mot brakkvannosen ved fjordbotnen. Selve elvedeltaet er meget grunt, og definert som et myrdelta. I strandsonen og på mudderflatene rundt osen finner vi tallrike forekomster av vadere, med polarsnipen og myrsnipen som de vanligste. Disse er på plass i midten av mai. Senere kommer de andre vaderne. Innover mot bjørkeskogen finner vi både grønnstilk og strandsnipen,

og gressendene trives i de nedre delene av elva og utover i selve deltaet. De vanligste gressendene er gravand, brunnakke, krikvand, stokvand og stjertand, men også de mer sjeldne artene som snadderand, knekkand og skjeand er observert.

Polarsnipene, som kan opptre i flokker på opp til 20 000-30 000, skifter ofte beiteområder mellom Lille Porsangen og Veidnesklubben.

I skogene langs elva finner vi de mer vanlige «småfuglene», med løvsanger og gråsisik som de vanligste. Ellers forekommer både grå- og rødvingetrost, lappiplerke og heipiplerke.

Ute i den grunne pollen og fjorden forøvrig, kan vi observere alle de vanlige måkefuglene med fiskemåke, gråmåke, svartbak og rødnebbterne som de mest vanlige. Av dykkendene er toppand og bergand ganske vanlig helt inne i deltaet og i brakkvannsbeltet. Særlig på vårtrekket kan man også se sjørre og svartender lenger ute. Ærfuglen er vanlig, og sammen med havella kan man også treffe disse på Lille Porsangen om vinteren. Også stellerand, prakærfugl og gulnebbblom kan av og til registreres i vintermånedene. Ellers er smålom og siland vanlige.

Av rovfuglene er havørna den vanligste. Arten kan påtreffes hele året, men er mest vanlig i sommermånedene. Mange av rovfuglene er registrert i området, og i smågnagerår er både fjellvåk, jordugle og haukugle vanlige.

Adkomst

Den kvenske bygda Børselv ligger på østsiden av Porsangerfjorden, ca. 40 km fra kommunesenteret

© Terje Kolaas

Myrsnipen i sommerdrakt

Lakselv. Fra Børselv tar man fylkesvei 183 som går helt til Veidnesklubben. Fram til Lille Porsangen er det ca. 63 km, og Børselv er det siste stedet hvor man kan fylle drivstoff. Veien, som har asfaltdekke eller oljegrus, er stedvis i dårlig forfatning.

Veien følger Porsangerfjorden helt ut til Kjæs. Her svinger veien mot nordøst og følger den skogklede Kjæsdalen helt over til Lille Porsangen. Fra et høydredrag, før man kommer ned mot sjøen, har man god utsikt mot både skogsområdene, myrene og de innerste delene av Lille-Porsangen med elvedeltaet. Ved nordenden av Stormyra er det et par små utkjøringer hvor man får den beste utsikten mot selve deltaområdet.

Det er bussforbindelser mellom Lakselv og Lille Porsangen flere dager i uka, og på Veidnesklubben kan overnatting bestilles.

Annet

For å få fullt utbytte av fugletitting i dette området, er man helt avhengig av å ha gode kikkerter og/eller teleskoper. Deltaområdet er helt åpent, og gir dermed liten mulighet for å komme nært innpå fuglene uten å forstyrre. Dykkendene oppholder seg også ofte langt fra land.

Faktaarket er laget av Almar Paulsen

© Terje Kolaas

Polarsnipen på vartrekket